

Wywiad z neurobiologiem i popularyzatorem nauki Jerzym Vetulanim „Mózg i błazen” w Dyskusyjnym Klubie Książki

5 sierpnia br. odbyło się kolejne spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki, podczas którego omówiono książkę Marcina Rotkiewicza pt. „Mózg i błazen”, będącą zapisem rozmowy dziennikarza z Jerzym Vetulanim, neurobiologiem, profesorem Instytutu Farmakologii PAN w Krakowie, członkiem Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności, autorem książek popularnonaukowych, redaktorem czasopisma „Wszechświat”.

Profesor Vetulani opublikował kilkaset prac badawczych o międzynarodowym zasięgu, był jednym z najczęściej cytowanych polskich naukowców w dziedzinie biomedycyny. Do jego głównych zainteresowań badawczych należały: zaburzenia depresyjne, pamięć, uzależnienia i choroby neurodegeneracyjne.

Jerzy Vetulani to jeden z najbardziej oryginalnych polskich uczonych i popularyzatorów nauki, mówił o sobie „(...) zawsze byłem błaznem. Dla mnie posągowość często jest podejrzana, sztuczna i nadęta”. Z wywiadu wyłania się zatem nie tylko znany naukowiec, ale także artysta i współzałożyciel Piwnicy pod Baranami, showman, młody buntownik, ulubieniec kobiet i ojciec palący z synem trawkę. Poznajemy kontrowersyjnego naukowca, który otwarcie opowiadał się za prawem do eutanazji i nie rozumiał negatywnego stosunku do samobójców w naszym społeczeństwie. Był zwolennikiem legalizacji marihuany oraz ogólnej depenalizacji narkotyków dla osób pełnoletnich. Zamiast podejścia policyjnego proponował rzetelną edukację społeczeństwa.

Zabrał głos w sprawie wieku inicjacji szkolnej twierdząc, że „ze względu na dynamiczne zmiany zachodzące w mózgu człowieka od szóstego roku życia, zwlekanie z rozpoczęciem edukacji to marnowanie potencjału dziecka”.

Przez całe życie był ateistą, który pozostał przez kilkadziesiąt lat w serdecznych relacjach z Janem Pawłem II.

Ponadto był entuzjastą literatury fantastycznej i science fiction, fanem piosenek Leonarda Cohena, a jego dewiza życiowa, zaczerpnięta z „Fundacji” Isaaca Asimova, brzmiała „Niech nigdy zmysł moralny nie skłoni cię do podjęcia błędnej decyzji”.

„Mózg i błazen” to życie niezwykłego człowieka w pigułce. W pozytywnym odbiorze książki pomaga język wywiadu oraz niezwykle poczucie humoru, ironia i dystans Vetulaniego do siebie i swojej rodziny. Na obawy redaktora Rotkiewicza przed autoryzacją i usunięciem rzeczy kontrowersyjnych Vetulani odpowiedział: „Niech się pan nie martwi. Niczego nie będę wykreślał. Potraktuję naszą książkę jako dzieło pośmiertne, kiedy autora już nie obchodzi, co o nim pomyślą. (...) Bo nie można poznać osobowości, nie poznając pewnych faktów z życia, które są zamykane pod dywan. Wszystkie sprawy, które z perspektywy lat wydają się „niewygodne”, są równie ważnymi elementami formującymi człowieka, jak jego sukcesy i osiągnięcia.”

Lektura ciekawa, godna polecenia.

DKK